

THỰC TRẠNG PHONG TRÀO TẬP LUYỆN BƠI LỘI TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ SƠN LA - TỈNH SƠN LA

Nguyễn Văn Quang, Phạm Đức Viễn
Trường Đại học Tây Bắc

Tóm tắt: Bài báo đã đánh giá đúng đắn về thực trạng phong trào tập luyện bơi lội, xác định các nguyên nhân ảnh hưởng tới sự phát triển phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La. Từ đó, đề xuất được 4 giải pháp phát triển phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La - tỉnh Sơn La.

Từ khóa: Thực trạng tập luyện bơi lội, phong trào tập luyện bơi lội, bơi lội thành phố Sơn La.

1. Đặt vấn đề

Bơi lội là một trong những môn thể thao giúp con người phát triển toàn diện cả về thể chất lẫn tinh thần. Tập luyện bơi lội giúp người tập nâng cao sức khỏe, rèn luyện ý chí và phòng ngừa được một số bệnh tật do bẩm sinh và di truyền gây ra.

Trong những năm qua, Đảng, Nhà nước ta đã có những chủ trương, chính sách phát triển rộng khắp phong trào tập luyện Thể dục thể thao theo gương Bác Hồ vĩ đại, cụ thể hóa bằng Quyết định 2160/QĐ-TTg năm 2013 phê duyệt “Quy hoạch phát triển thể dục, thể thao Việt Nam đến năm 2020, định hướng đến năm 2030” và chỉ thị số 17 CT-TTg ngày 16/5/2016 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường chỉ đạo, thực hiện công tác phòng, chống tai nạn thương tích và đuối nước cho học sinh, trẻ em.

Đặc biệt là phong trào tập luyện bơi lội, đây là nội dung mà toàn Đảng, toàn dân ta thực sự quan tâm vì tình trạng đuối nước diễn ra ngày càng nhiều trên phạm vi cả nước. Trước tình hình đó, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch kết hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Kế hoạch số 866/KH-BVHTTDL về việc tổ chức Lễ phát động toàn dân tập luyện môn Bơi phòng chống đuối nước năm 2019. Để triển khai tốt hoạt động này, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã giao Tổng cục TDTT là đơn vị chủ trì thực hiện; phối hợp với Vụ Giáo dục Thể chất - Bộ Giáo dục và Đào tạo, Cục trẻ em Bộ Lao

động Thương binh và Xã hội,... yêu cầu phát huy vai trò, trách nhiệm của các cấp, các ngành, nhà trường, gia đình và toàn xã hội trong việc phát triển phong trào dạy bơi, học bơi và công tác phòng, chống đuối nước, từng bước giảm tai nạn đuối nước.

Phát triển phong trào tập luyện bơi lội với mục đích để góp phần vào việc nâng cao chất lượng giáo dục thể hệ trẻ, đáp ứng nhu cầu rèn luyện thân thể, tuyển chọn VĐV trẻ nhằm bồi dưỡng đào tạo VĐV thành tích cao và phổ cập bơi cho người dân, hạn chế tối đa tai nạn đuối nước cho người dân trên địa bàn thành phố Sơn La. Xuất phát từ những yêu cầu trên, tiến hành nghiên cứu đề tài: “**Thực trạng phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La – tỉnh Sơn La**”.

2. Kết quả nghiên cứu và bàn luận

Trong quá trình nghiên cứu, bài báo đã sử dụng các phương pháp thường quy trong nghiên cứu khoa học TDTT, bao gồm: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp quan sát sự phạm; Phương pháp phỏng vấn và tọa đàm; Phương pháp toán học thống kê.

2.1. Thực trạng các điều kiện đồng bộ phát triển phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La – tỉnh Sơn La

2.1.1. Thực trạng trang thiết bị cơ sở vật chất bơi lội của thành phố Sơn La

Trang thiết bị cơ sở vật chất kỹ thuật là yếu tố ảnh hưởng rất lớn đến sự phát triển của phong

trào TDTT nói chung và phong trào tập luyện môn bơi lội nói riêng, cơ sở vật chất tốt góp phần vào tạo động lực, hứng thú cho người tập. Tuy nhiên, về cơ sở vật chất phục vụ cho tập luyện bơi lội còn nhiều thiếu thốn. Cụ thể, được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng về trang thiết bị, cơ sở vật chất bơi lội của thành phố Sơn La

Cấp quản lý	Cơ sở vật chất		Số lượng	Mức độ sử dụng		
				Tốt	Trung bình	Kém
Ngoài Nhà nước	1	Bể bơi	7	6	1	0
	2	Phao cứu hộ	135	122	13	43
	3	Phao tập bơi	40	13	27	0
	4	Sào cứu hộ	21	4	10	7
	5	Bục xuất phát	0	0	0	0
	6	Phòng thay đồ, tắm	57	24	14	19
	7	Âm thanh, ánh sáng	7 bộ	2	5	0
	8	Bảng nội quy, biển báo	7	7	0	0
Nhà nước quản lý	1	Bể bơi	0			
	2	Phao cứu hộ	0			
	3	Phao tập bơi	0			
	4	Sào cứu hộ	0			
	5	Bục xuất phát	0			
	6	Phòng thay đồ, tắm	0			
	7	Âm thanh, ánh sáng	0			
	8	Bảng nội quy, biển báo	0			

Qua bảng 1 cho chúng ta thấy cơ sở vật chất, trang thiết bị tập luyện bơi lội của thành phố đã có sự đầu tư, song hệ thống cơ sở vật chất này là do các doanh nghiệp đầu tư xây dựng, các khu tập luyện bơi lội công cộng của nhà nước thì chưa có. Do vậy, người tập khi tham gia tập luyện phải mất phí. Bên cạnh đó, mức phí thu không được các cơ quan ban ngành quy định cho các bể bơi. Số lượng bể bơi tương đối ít, chỉ có 7 bể bơi, trong đó có 4 bể bốn mùa cho nên số lượng người tập luyện trong bể bơi ít. Ngoài ra trang thiết bị phục vụ cho tập luyện bơi lội như: phao bơi, quần áo, kính bơi, các thiết bị hỗ trợ cho tập luyện hầu hết do người tập tự trang bị. Vì thế, số lượng người tham gia tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La còn ít, chủ yếu tập trung ở những con em và gia đình có điều kiện. Đây là nguyên nhân

chính làm hạn chế phong trào tập luyện môn bơi lội của thành phố.

2.1.2. Thực trạng đội ngũ cán bộ chuyên môn phòng văn hóa thể thao và du lịch, hướng dẫn viên và huấn luyện viên bơi lội của thành phố Sơn La

Đội ngũ cán bộ chuyên môn chịu trách nhiệm về TDTT là yếu tố tác động trực tiếp tới sự phát triển phong trào TDTT. Chất lượng phong trào tập luyện lại phụ thuộc vào các huấn luyện viên và hướng dẫn viên. Do đó việc tìm hiểu đánh giá về số lượng và trình độ cán bộ TDTT, huấn luyện viên và hướng dẫn viên là vấn đề hết sức cần thiết, giúp cho phong trào tập luyện bơi lội phát triển phù hợp với tiềm năng, điều kiện của thành phố được trình bày tại bảng 2.

Bảng 2. Thực trạng đội ngũ cán bộ chuyên môn TDTT, huấn luyện viên và hướng dẫn viên của thành phố Sơn La.

Cấp quản lý	Loại hình cán bộ		Số lượng	Trình độ đào tạo		
				ThS	ĐH	CĐ
Nhà nước quản lý	1	Cán bộ quản lý	1		1	
	2	Chuyên viên	3		3	
Ngoài Nhà nước	1	Hướng dẫn viên bơi lội	7		7	
	2	Huấn luyện viên bơi lội	11	6	5	
Chuyên môn						
			Điền kinh		7	
			Cầu lông		1	
			Bóng đá		3	
			Bơi lội		4	
			Bóng chuyền		7	

Qua kết quả bảng 2 cho ta thấy thực trạng cán bộ chuyên môn phòng văn hóa thể thao và du lịch của thành phố Sơn La: đội ngũ quản lý và chuyên viên gồm 4 người, là một con số tương đối ít so với khối lượng công việc mà phòng cần đảm nhiệm. Hướng dẫn viên và huấn luyện viên tại các bể bơi không chịu sự quản lý của phòng Văn hóa thể thao và Du lịch, trong công tác của mình, đa số họ không xuất phát từ VĐV mà chỉ qua đào tạo chính quy về bơi lội và là những người yêu thích môn thể thao này, bên cạnh đó cũng góp phần vào việc thu nhập cá nhân nên họ tham gia vào công tác hướng dẫn và huấn luyện bơi lội tại các bể bơi.

2.1.3. Thực trạng phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La

Bảng 3. Thực trạng phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La

Môn thể thao	Loại hình tổ chức tập luyện					
	Số gia đình thể thao		Số Câu lạc bộ		Số người tập luyện	
	SL	%	SL	%	SN	%
Bơi lội	22	0,06%	0	0	2155	1,25

Qua bảng 3 ta thấy thực trạng phong trào tập luyện bơi lội ở thành phố Sơn La số người tham gia tập luyện là rất hạn chế, số người tập luyện bơi lội chỉ chiếm 1,25% dân số toàn thành phố. Trong đó bao gồm nhiều đối tượng

Nhằm mục đích đánh giá đúng thực trạng phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La, bài báo tiến hành khảo sát và thu thập số liệu về các mặt hoạt động như:

- Số người tham gia tập luyện bơi lội.
- Số gia đình tham gia tập luyện bơi lội.
- Số câu lạc bộ bơi lội.

Trong tổng số 172,826 người dân, số hộ gia đình 37,222 hộ trên địa bàn thành phố (số liệu phòng thống kê dân số và kế hoạch hóa gia đình thành phố Sơn La năm 2019). Kết quả điều tra khảo sát phong trào tập luyện bơi lội của thành phố được trình bày bảng 3.

khác nhau. Học sinh, lực lượng vũ trang, công nhân, viên chức và quần chúng nhân dân. Các đối tượng tham gia tập luyện chủ yếu vào các dịp nghỉ hè, các ngày cuối tuần... Nhưng số gia đình tham gia tập luyện còn ở mức độ khiêm

tồn chiếm 0,06% so với số gia đình toàn thành phố. Thành phố chưa thành lập được câu lạc bộ bơi lội nào. Điều này dẫn đến phong trào tập luyện bơi lội là khá phát triển nhưng chỉ mang tính tự phát, chưa đi vào quy củ và có cơ chế tập luyện rõ ràng và chỉ mang tính thời vụ. Vì vậy đòi hỏi cần tìm ra những mặt còn tồn tại và hạn chế, để từ đó đưa ra những giải pháp phát triển phong trào tập luyện bơi lội của thành phố ngày càng phát triển.

2.1.4. Thực trạng các giải thi đấu bơi lội ở thành phố Sơn La

Bảng 4. Thực trạng các giải thi đấu thể thao của Thành phố Sơn La từ năm 2017 - 2019

TT	Năm	Số lượng giải bơi	Đơn vị tổ chức	Số lượng người tham gia	Hệ thống giải
1	2017	1	Trung tâm huấn luyện và thi đấu TDTT tỉnh	37	Nhà nước quản lý
2	2019	1	Tinh đoàn tổ chức	55	Nhà nước quản lý
		1	Bể bơi KGT	67	Doanh nghiệp tổ chức

Qua bảng 4 cho thấy, việc tổ chức các giải bơi lội hàng năm ở thành phố còn quá ít so với nhu cầu của đông đảo người tập, mỗi năm chỉ có một giải được tổ chức. Các giải đấu chưa mang tính thường niên, số lượng người tham gia các giải đấu còn ít và còn mang tính tự phát. Hầu hết các giải đấu tổ chức chưa được tuyên truyền sâu rộng đến đông đảo người dân trên địa bàn. Mặt khác, các giải đấu khi được tổ chức chỉ mang tính cục bộ trong các nhóm tập luyện với nhau, chưa mở rộng giao lưu đến các địa phương khác ngoài địa bàn thành phố... Do đó

Để phong trào tập luyện bơi lội thực sự phát triển sâu rộng trên địa bàn thành phố thì một trong những yếu tố có sự tác động mạnh mẽ đến phong trào tập luyện bơi lội đó là thường xuyên tổ chức các giải thi đấu. Một mặt tạo động lực cho người tập tích cực tham gia tập luyện, mặt khác qua các giải đấu giúp cho các nhà chuyên môn tuyển chọn lực lượng vận động viên, góp phần vào sự phát triển thể thao thành tích cao cho tỉnh Sơn La. Tuy nhiên, trên thực tế hàng năm số lượng các giải thi đấu bơi lội trên địa bàn thành phố còn rất ít tổ chức. Cụ thể, thực trạng các giải bơi lội trong 3 năm từ 2017 đến 2019 ở thành phố Sơn La được trình bày ở bảng 4.

TT	Năm	Số lượng giải bơi	Đơn vị tổ chức	Số lượng người tham gia	Hệ thống giải
1	2017	1	Trung tâm huấn luyện và thi đấu TDTT tỉnh	37	Nhà nước quản lý
2	2019	1	Tinh đoàn tổ chức	55	Nhà nước quản lý
		1	Bể bơi KGT	67	Doanh nghiệp tổ chức

cũng ảnh hưởng đến phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn.

2.2. Các nguyên nhân ảnh hưởng tới sự phát triển môn bơi lội của thành phố Sơn La

Qua nghiên cứu, đánh giá thực trạng phong trào tập luyện bơi lội của thành phố Sơn La - tỉnh Sơn La và xin ý kiến của các chuyên gia, các huấn luyện viên, hướng dẫn viên và các nhà khoa học. Bài báo xác định các nguyên nhân ảnh hưởng đến phong trào tập luyện bơi lội của thành phố Sơn La - tỉnh Sơn La, kết quả được trình bày tại bảng 5.

Bảng 5. Kết quả phỏng vấn xác định các nguyên nhân ảnh hưởng đến phong trào tập luyện bơi lội của thành phố Sơn La - tỉnh Sơn La

TT	Nguyên nhân	Ý kiến đánh giá (n = 33)			
		Đồng ý	Tỷ lệ %	Không đồng ý	Tỷ lệ %
1	Cơ sở vật chất dụng cụ, sân bãi, bể bơi, hồ tắm phục vụ cho tập luyện môn bơi	32	97%	1	3%
2	Cán bộ chuyên môn, hướng dẫn viên và huấn luyện viên bơi lội	33	100%	0	0
3	Nhận thức về bơi lội của nhân dân thành phố Sơn La	33	100%	0	0
4	Các giải thi đấu bơi lội	29	88%	4	12

Qua bảng 5 cho thấy các nhà quản lý, các nhà khoa học, các chuyên gia đánh giá từ 80% trở lên. Điều này có thể khẳng định đây là những nguyên nhân chủ yếu ảnh hưởng đến sự phát triển đến phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La. Vì vậy, cần có những biện pháp phát triển phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La.

3. Đề xuất một số biện pháp phát triển phong trào tập luyện môn bơi lội trên địa bàn Thành phố Sơn La

Căn cứ nhu cầu của thực tiễn phong trào tập luyện TDTT của quần chúng nói chung và

môn bơi lội nói riêng trên địa bàn thành phố Sơn La.

Căn cứ kết quả nghiên cứu thực trạng và nguyên nhân ảnh hưởng đến phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố.

Căn cứ vào sự đồng thuận của cơ quan quản lý phong trào TDTT thành phố Sơn La.

Đề tài xây dựng và lựa chọn các giải pháp thông qua việc phỏng vấn các nhà quản lý, chuyên gia, các huấn luyện viên, hướng dẫn viên có kinh nghiệm trong phong trào TDTT trên địa bàn thành phố và ở Trường Đại học Tây Bắc. Kết quả lựa chọn được trình bày ở bảng 6.

Bảng 6. Kết quả phỏng vấn các giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn bơi lội trên địa bàn Thành phố Sơn La (n = 33)

TT	Nội dung giải pháp	Ý kiến đánh giá (n = 33)			
		Đồng ý	Tỷ lệ %	Không đồng ý	Tỷ lệ %
1	Tăng cường cơ sở vật chất dụng cụ, sân bãi, bể bơi, hồ tắm phục vụ cho tập luyện môn bơi	33	100%	0	0
2	Tăng cường công tác đào tạo cán bộ chuyên môn DTTT, hướng dẫn viên và huấn luyện viên bơi lội	30	91%	3	9%
3	Tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức về tập luyện môn bơi lội cho các tầng lớp nhân dân	33	100%	0	0
4	Tăng cường tổ chức các cuộc thi đấu bơi lội ở các cấp	29	88%	4	12%
5	Tăng cường kinh phí, trang thiết bị tập luyện môn bơi lội	23	69,7%	10	30,3%
6	Khai thác và phát huy những tiềm năng có sẵn để phát triển tập luyện môn bơi lội	22	66,7%	11	33,3%
7	Tăng cường phối hợp với các ngành mở các lớp dạy bơi trong dịp hè	19	57,6%	14	42,4%
8	Tăng cường công tác vận động và hướng dẫn quần chúng tham gia tập luyện bơi lội	21	63,6%	12	36,4%
9	Có chế độ đãi ngộ hợp lý cho cán bộ HLV, VĐV thể thao	20	60,6%	13	39,4%

Qua bảng 6 cho thấy, ý kiến đánh giá về các giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn bơi lội đều có sự nhất trí cao ở một số giải pháp. Những giải pháp có tỷ lệ đồng ý đạt từ 80% trở

lên được đề tài lựa chọn đề xuất cho sự phát triển phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố, bao gồm:

1. Tăng cường cơ sở vật chất dụng cụ, sân bãi, bể bơi, hồ tắm phục vụ cho tập luyện môn bơi.

2. Tăng cường công tác đào tạo cán bộ chuyên môn DTTT, hướng dẫn viên và huấn luyện viên bơi lội.

3. Tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức về tập luyện môn bơi lội cho các tầng lớp nhân dân.

4. Tăng cường tổ chức các cuộc thi đấu bơi lội ở các cấp.

3. Kết luận

Qua kết quả nghiên cứu, đề tài rút ra một số kết luận sau:

1. Qua nghiên cứu, đề tài đã đánh giá được thực trạng phát triển phong trào tập luyện môn bơi lội ở thành phố Sơn La - tỉnh Sơn La:

- Thực trạng trang thiết bị cơ sở vật chất bơi lội của thành phố Sơn La.

- Thực trạng đội ngũ cán bộ chuyên môn phòng văn hóa thể thao và du lịch, hướng dẫn viên và huấn luyện viên bơi lội của thành phố Sơn La.

- Thực trạng phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La.

- Thực trạng các giải thi đấu bơi lội ở thành phố Sơn La.

2. Từ thực trạng đề tài xác định được các nguyên nhân ảnh hưởng đến phong trào tập luyện môn bơi lội của thành phố Sơn La - tỉnh Sơn La:

- Cơ sở vật chất dụng cụ, sân bãi, bể bơi, hồ tắm phục vụ cho tập luyện môn bơi.

- Cán bộ chuyên môn, hướng dẫn viên và huấn luyện viên bơi lội.

- Nhận thức về bơi lội của nhân dân thành phố Sơn La.

- Các giải thi đấu bơi lội.

3. Xuất phát từ những thực trạng và nguyên nhân ảnh hưởng đến phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La đề tài đã lựa chọn

được 4 giải pháp phát triển phong trào tập luyện bơi lội trên địa bàn thành phố Sơn La gồm:

- Giải pháp 1: Tăng cường cơ sở vật chất dụng cụ, sân bãi, bể bơi, hồ tắm phục vụ cho tập luyện môn bơi lội.

- Giải pháp 2: Tăng cường tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức về tập luyện môn bơi lội cho các tầng lớp nhân dân

- Giải pháp 3: Tăng cường công tác đào tạo cán bộ, HLV bơi lội.

- Giải pháp 4: Tăng cường tổ chức các cuộc thi đấu bơi lội ở các cấp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo tổng kết hàng năm về công tác TDTT của thành phố Sơn La năm 2018.
2. Chỉ thị số 17/CT-TTg ngày 16/5/2016 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường chỉ đạo, thực hiện phòng, chống tai nạn thương tích và đuối nước cho học sinh, trẻ em.
3. Công văn Số: 1564/BGDĐT-GDTC V/v tăng cường các giải pháp phòng, chống tai nạn đuối nước HSSV dịp hè năm 2019 ngày 12 tháng 4 năm 2019.
4. Chỉ thị 36/CT-TW của Ban bí thư Trung ương Đảng về công tác TDTT trong giai đoạn mới.
5. Hà Đình Lâm Giáo trình Bơi lội nhà xuất bản TDTT 2004.
6. Lê Văn Lắm – Phạm Đình Bẩm, “*Quan điểm về các giải pháp phát triển TDTT trong cơ chế thị trường có sự quản lý của Nhà nước theo định hướng XHCN*”, (Đề tài khoa học cấp Nhà nước – KH- 07 – 06 – 07).
7. Phạm Đình Bẩm - Đặng Đình Minh (1998), “*Quản lý TDTT*”, Trường Đại học TDTT I (Dùng cho sinh viên đại học TDTT).

CURRENT SITUATION OF SWIMMING PRACTICE MOVEMENT IN SON LA CITY, SON LA PROVINCE

Nguyen Van Quang, Pham Duc Vien
Tay Bac University

Abstract: *The article has properly assessed the real situation of swimming practice movement in Son La city and identified the influential causes before proposing 4 solutions to develop the swimming movement in Son La city, Son La province.*

Keywords: *Situation of swimming practice, moveswimming practice movement in Son La city.*

Ngày nhận bài: 7/8/2019 Ngày nhận đăng: 12/11/2019

Liên lạc: Nguyễn Văn Quang; e-mail: quangtbu03@gmail.com